

На основу члана 63. став 3. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС" 124/12, 14/15, 68/15) у отвореном поступку јавне набавке бр. ЈН 19/20, питања и одговоре објављујемо на Порталу јавних набавки и интернет страници наручиоца ЈП "Скијалишта Србије"

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ

БР. 02– 18.05.2020.

ЈН 19/20

Радови на проширење везних путева и ски стаза на Копаонику,
по принципу „кључ у руке“

Питања потенцијалног понуђача:

Nazadovoljni Vašim odgovorom na pitanje koje je objavljeno dana 15.05.2020. godine na Portalu javnih nabavki, Molimo da nam za potrebe pripreme prihvatljive ponude u postupku javne nabavke radova "Radovi na proširenju vезnih puteva i ski staza na Kopaoniku, po principu "ključ u ruke" JN br 19/20, a u skladu sa čl. 63 ZJN detaljno pojasnite sledeće:

Na postavljeno pitanje da li ponuđač ispunjava uslov ako dostavi dokaz da je realizovao ukupno 3 ugovora po osnovu izvedenih radova na uređenju terena u zahtevanom periodu, odgovorili ste :

"Ponuđač ispunjava dodatni uslov ako dostavi dokaz da je realizovao ukupno 3 ugovora po osnovu izvedenih radova na uređenju terena u okviru skijališta tj. uređenju ski staza, ski poligona, ski puteva ili radove na izgradnji novih ski staza".

Smatramo da su ovakvim stavom povređene odredbe člana 10.,12., i člana 76. stav 6. Zakona o javnim nabavkama (neopravdano diskriminisanje ponuđača i ograničavanja konkurencije) te Vas molimo da uskladite svoj stav sa Zakonom o javnim nabavkama i izmenite ovaj zahtev konkursne dokumentacije i omogućite učešće što većег броја понуђача, посебно имајући у виду да је у односу на reference, те да се намеће основана сумња да се јавна набавка прилагођава одређеном понуђачу.

Posebno što ste opredelili reference isključivo na osnovu predmetne javne nabavke, i što zahtevate da se dostave reference za izvedene radove minimum 3 ugovora u prethodne 3 godine.

Pitanje 1:

Postavlja se pitanje da li naručilac istraživao koliko je ovakvih radova izvedeno na objektima ski staza u prethodne 3 godine i to realizovano minimalno 3 ugovora, za koje ponuđači mogu dostaviti reference i **koliki broj ponuđača može konkurisati u ovoj javnoj nabavci**, sa ovako postavljenim uslovom?

Pitanje2:

Napominjemo da ponuđač dokazuje sposobnost da izvede predmetne radove tako što u svojoj ponudi prilaže reference da je u prethodnom periodu izveo radove koji su u logičkoj vezi sa predmetom nabavke, te nam nije jasno зашто naručilac insistira na dostavljanjem dokaza

dovoljnog poslovnog kapaciteta za radove izvedene na *uređenju terena u okviru skijališta tj. uređenju ski staza, ski poligona, ski puteva ili radove na izgradnji novih ski staza?*

Pitanje 3:

Objasnite nam zašto radovi iz oblasti niskogradnje na uređenju terena koji za predmet imaju opisane radove kao i iz predmetne javne nabavke ne predstavljaju dovoljno iskustvo ponuđača u izvođenju ovih radova, u skladu sa vašim prethodnim odgovorom na pitanje u vezi referenci *''Ponuđač ispunjava dodatni uslov ako dostavi dokaz da je realizovao ukupno 3 ugovora po osnovu izvedenih radova na uređenju terena u okviru skijališta tj. uređenju ski staza, ski poligona, ski puteva ili radove na izgradnji novih ski staza''*

Molimo da izmenite ovako ograničavajući i diskriminatorski uslov da reference budu za radove izvedene na ski stazama, putevima, poligonima, u protivnom, bićemo prinuđeni da podnesemo zahtev za zaštitu prava ponuđača.

Smatramo da ovakav zahtev direktno utiče na čl. 10 i čl. 12. ZJN, što ima za posledicu nedovoljnu konkurenciju i nejednak položaj svim ponuđačima, odnosno kršenje ovih odredbi.

Ponuđač na osnovu referenci treba dokazati sposobnost da izvede radove na predmetnom objektu, i to treba da bude osnova za postavljanje uslova poslovnog kapaciteta; što dalje znači da ponuđač može sposobnost **dokazati i ako poseduje jednu referencu o realizaciji ugovora u prethodnom periodu i to za radove koji su isti ili slični predmetnim radovima, odnosno koji su u logičkoj vezi sa predmetnim radovima ove javne nabavke.**

Pitanje 4:

Budući da je finansijskim kapacitetom naručilac opredelio element evaluacije finasijske sposobnosti ponuđača u prethodnom periodu, molimo da objasni zašto je od značaja da se dostave minimum 3 reference kada njima nije predvideo finansijski uslov?

Članom 10. stav 1. ZJN propisano je da je naručilac dužan da u postupku javne nabavke omogući što je moguće veću konkurenciju.

Članom 10. stav 2. ZJN propisano je da naručilac ne može da ograniči konkurenciju, a posebno ne može da onemogući bilo kojeg ponuđača da učestvuje u postupku javne nabavke neopravdanom upotrebom pregovaračkog postupka, niti korišćenjem diskriminatorskih uslova, tehničkih specifikacija i kriterijuma.

Članom 12. stav 1. ZJN propisano je da je naručilac dužan da u svim fazama postupka javne nabavke obezbedi jednak položaj svim ponuđačima.

Članom 12. stav 2. ZJN propisano je da naručilac ne može da određuje uslove koji bi značili nacionalnu, teritorijalnu, predmetnu ili ličnu diskriminaciju među ponuđačima, niti diskriminaciju koja bi proizlazila iz klasifikacije delatnosti koju obavlja ponuđač.

Članom 76. stavom 6. ZJN propisano je da naručilac određuje dodatne uslove za učešće u postupku tako da ti uslovi ne diskriminišu ponuđače i da su u logičkoj vezi sa predmetom javne nabavke.

Iz navedenog proizlazi da je naručilac u postupku javne nabavke dužan da omogući što veću konkurenciju, da ne može da ograničava konkurenciju, a posebno ne može da onemogući bilo kojeg ponuđača da učestvuje u postupku javne nabavke neopravdanom upotrebom diskriminatorskih uslova i kriterijuma.

Naručilac ne može da određuje uslove koji bi značili nacionalnu, teritorijalnu, predmetnu ili ličnu diskriminaciju među ponuđačima, niti diskriminaciju koja bi proizlazila iz klasifikacije delatnosti koju obavlja ponuđač.

ОДГОВОР НА ПИТАЊЕ БР. 1:

Наручилац има сазнања да више потенцијалних понуђача испуњава наведени додатни услов, те самим тим сматрамо да тражени додатни услов није дискриминаторски и у логичкој је вези за предметом јавне набавке.

ОДГОВОР НА ПИТАЊЕ БР. 2 :

У складу са чланом 76 Закона о јавним набавкама, Наручилац је одредио додатне услове за учешће у поступку јавне набавке. У овом случају, имајући у виду да се радови обављају у заштићеном природном добру (где се радови обављају под посебним условима и надзором), у посебно захтевним условима за извођење радова (планински услови: неприступачан терен са великим нагибима терена, специфични климатски услови, отежани услови за рад, допрема машина, материјала и др.), Наручилац је одредио додатне услове у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета, који су, како је Законом о јавним набавкама прописано, у логичкој вези са предметом јавне набавке, а који треба да обезбеде одговарајући квалитет, имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке. Додатни услови треба да обезбеде да изабрани Понуђач испуни уговор у складу са прописаним роковима, условима надлежних институција и законима који уређују изградњу скијашке инфраструктуре у заштићеном природном добру.

ОДГОВОР НА ПИТАЊЕ БР. 3:

Имајући у виду да се радови обављају у заштићеном природном добру (где се радови обављају под посебним условима и надзором), у посебно захтевним условима за извођење радова (планински услови: неприступачан терен са великим нагибима терена, специфични климатски услови, отежани услови за рад, допрема машина, материјала и др.), Наручилац је одредио додатне услове у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета, који су, како је Законом о јавним набавкама прописано, у логичкој вези са предметом јавне набавке, а који треба да обезбеде одговарајући квалитет, имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке. Додатни услови треба да обезбеде да изабрани Понуђач испуни уговор у складу са прописаним роковима, условима надлежних институција и законима који уређују изградњу скијашке инфраструктуре у заштићеном природном добру.

ОДГОВОР НА ПИТАЊЕ БР. 4:

Наручилац је у конкурсној документацији одредио додатне услове, везано за финансијски и пословни капацитет, у складу са чл. 77 ст. 2 тачка 1. ЗЈН.

Тражене референце за Наручиоца су од посебне важности, као доказ какво искуство имају понуђачи у конкретној јавној набавци.

Комисија за јавну набавку 19/20